

føre til et Forslag saa løst, ja, jeg tør sige, saa skitse-mæssigt udarbejdet som dette. Jeg forstaaer særdeles vel, at Partiet Venstre for to Aar siden, da Partiet var i Opposition og ikke raadede over Administrationens Hjælp, kunde fremsætte et Forslag, der var lidt vel løst udarbejdet, idet man jo saa med Rette kunde vente, at Forslaget, naar det kom til en saglig Behandling, vilde blive omarbejdet paa en saadan Maade ved Administrationens Hjælp, at det var anvendeligt. Jeg forstaaer godt, siger jeg, at man den Gang kunde forelægge dette løst udarbejdede, delvis ufærdige Forslag, men jeg fatter ikke, at den højtærede Regering, efter nu at have taget Styret, fremsætter nøjagtig det samme Forslag i nøjagtig den samme løse, usikre Affattelse.

Da Ministeriet Stauning kom til Roret, bebrejdede man med fuld Føje dette Ministerium, at det anvendte en stor Del af Rigsdagens Tid til Behandling af rene Paradeforslag, og det skulde jo nødvendigvis dertil, at den nu siddende Regering — og den vil jo ikke drive ensidig Venstrepolitik, det har den selv sagt — vandrer i Ministeriet Staunings Fodspor og fremsætter sine gamle Forslag uden at give sig den nødvendige Tid til at omarbejde dem paa en saadan Maade, at de kommer til at passe ind i det levende Liv. Det havde dog vel, naar alt kom til alt, ikke saa megen Hast med dette Forslag, at det ikke kunde være blevet ordentlig udarbejdet, før det var blevet forelagt, saaledes at det i højere Grad, end Tilfældet nu er, var kommet til at svare til sin Titel, denne Titel, som jeg sætter megen Pris paa, og som tiltaler mig saa meget, fordi den udtrykker Værn om Erhvervs- og Arbejdskraften.

At gaa den Vej, som den nuværende Indenrigsminister, tidligere det ærede Medlem Hr. Kragh, i sin Forelæggelsestale den 17. Marts 1925 slog til Lyd for, er ugørligt. Den højtærede Indenrigsminister udtalte den Gang følgende, som jeg med Formandens Tilladelse vil citere — det staar i Rigsdagstidende for 1924—25 Sp. 6083: „Efter Forslagsstillernes Mening kan nu ved en Lovgivning til Værn for Erhvervs- og Arbejdskraften Enkelthederne ikke i særlig Grad nedfældes. Man maa indskrænke sig til at fastslaa det grundlæggende Princip, hvorpaa en saadan Lovgivning skal hvile, og saa maa Domstolene i hvert enkelt Tilfælde prøve Trustens eller Organisationens Forhold til Grundprincippet, baade hvad Maal og Midler angaar, og derefter, naar de paa-kaldes, dømme.“ Paa et saa løst Grundlag kan man ikke lovgive, Konsekvenserne af

en saadan Lovgivning vil være ganske uoverskuelige. Det er nødvendigt, at der i en Lov er nedfældet saadanne Enkeltheder, at Domstolenes Medvirkning ikke er nødvendig i alle Tilfælde for at faa klarlagt, hvorvidt Loven er overtraadt eller ikke. En Lov maa være saa klar, at Landets Borgere kan forstaa, hvad Medingen er med Loven, en tvetydig Lov er af det onde og vil medføre en ganske urimelig Usikkerhed paa de vedkommende Omraader.

Hvad er det da, man tilsigter med dette Lovforslag? Man maa efter den højtærede Handelsministers Udtalelser kunne regne med, at det først og fremmest er Hensigten at træffe saadanne Bestemmelser, at de enkelte Samfundsborgere fremtidig frit kan udøve deres Erhverv. Men naas denne Hensigt nu med Lovforslaget, saaledes som det er formuleret? Det er sikkert nok — det erkender jeg —, at der i store Dele af Befolkningen er et fuldt forstaaeligt og overmaade berettiget Ønske om at faa sikret Erhvervs- og Arbejdskraften; men flere af de Tvangsforanstaltninger, som Lovforslaget indeholder, er ikke egnet til at befordre Friheden. Hvis man vil naa Frihed gennem Tvang, maa man gaa forsigtigt og varsomt frem, og hvis man fra den høje Regerings Side vedblivende hylder den frie Konkurrence og ønsker at give Plads for Kræfternes frie Spil, som den nuværende højtærede Indenrigsminister i sin sin Forelæggelsestale af 1925 talte om, maa man fra den høje Regerings Side i nogen Grad revidere sine Anskuelse om de Midler, der skal anvendes for at naa den saare stærkt attraaede Frihed, den, vi fra vor Side ogsaa ønsker. Den højtærede Handelsminister ryster paa Hovedet, Ministeren faar jo senere Lejlighed til at gøre sine Anskuelse gældende, men jeg tror, det vil vise sig, at mine er de rigtige.

Det foreliggende Lovforslag omfatter kun 5 Paragraffer og er saaledes prisenligt kort, hvad der dog ikke gør det klarere. Jeg skal gennemgaa Paragrafferne ganske kort.

§ 1, der siger, at kollektive Aftaler, der angaar Pris-, Produktions- og lignende Forhold, og som tilsigter at begrænse den enkeltes Erhvervs- eller Arbejdskraft o. s. v., o. s. v., er ugyldige, er endog ualmindelig uklar. Hvad vil det sige, at Aftalerne for at være ugyldige, skal tilsigte? Hvis disse Aftaler nu ikke tilsigter at begrænse eller hemme alt det, der staar i Paragraffen, men, skønt de har en helt anden Hensigt, tillige blandt meget andet medfører denne Begrænsning eller Hemning — hvad saa?